

הערות למדריך: שמורות טבע

שקופית 1: פתיח- המפלט האחרון של הטבע

הערות למדריך: פתחו בהגדרה: שמורת טבע היא "בועה של שפיות" עבור החי והצומח. הדגישו שהשמורה אינה רק מקום לטיול יפה, אלא מערכת ביולוגית סגורה שחייבת הגנה מפני הפיתוח האנושי המואץ. כשמגנים על שטח, מגנים על **מערכת שלמה** (מאות צמחים, חרקים, ציפורים ויונקים בו-זמנית). מחקרים מראים כי ללא רשת שמורות הטבע העולמית, שיעורי ההכחדה היו גבוהים פי 2 עד פי 3 ממה שאנחנו רואים היום.

שקופית 2: האיזון העדין- אדם מול טבע

הערות למדריך: העמיקו בקונפליקט בין האדם לבין הטבע- צרכי האדם (כבישים, ערים, חקלאות, התפתחות) מול זכות החיות לחיות בטריטוריה שלהן שלאט לאט נעלמת עם השנים. שמורת טבע היא בעצם חוזה חברתי – אנחנו מוותרים על פיתוח במקום מסוים כדי להבטיח את הישרדות המינים.

שקופית 3: ניהול משאבים (Conservation)

הערות למדריך: ניהול שמורות טבע הוא אינו פעולה פסיבית של הקמת גדר בלבד, אלא תהליך אקטיבי ומורכב המדמה תפקוד של "בית חולים" או מעבדה אקולוגית. כדי להבטיח את שרידותן של המערכות הללו בתוך עולם משתנה ומקוטע על ידי תשתיות אנושיות, נדרשת התערבות מדעית שוטפת המבוססת על נתונים וטכנולוגיות מתקדמות, כגון ניטור אוכלוסיות באמצעות רחפנים, מצלמות נסתרות וניתוח לווייני.

שקופית 4: "השביל הזה מתחיל כאן" – אחריות המבקר

הערות למדריך: המיקוד עובר מהשמורה לפרט. כל אחד מאיתנו הוא שומר טבע בפוטנציה. דברו על הכללים הפשוטים (לא להשאיר זבל, לא להאכיל חיות בר). זה נשמע קטן, אבל זה קריטי למניעת השמדת המערכת האקולוגית.

שקופית 5: פעילות

פעילות: הנחו את המשתתפים לחשוב אילו תועלות אנושיות וסביבתיות צומחות מהשמורה, מעבר לנוף הפסטורלי. תשאלו אותם מה הם חושבים שאנחנו כבני האדם מפיקים מכך.

שקופית 6: סיכום- מורשת לדורות הבאים

הערות למדריך: סכמו בכך ששמורות טבע הן "זמן שאול" מהעתיד. אנחנו שומרים עליהן לא בשבילנו, אלא בשביל הילדים שלנו. המסר המסיים: הטבע לא זקוק לנו כדי לשרוד, אנחנו זקוקים לטבע. בסופו של דבר, שמירת טבע היא מלאכת מחשבת ניהולית הדורשת קבלת החלטות מושכלת, כדי להבטיח שהשמורה תישאר מערכת חיה ומתפקדת ולא תהפוך למוזיאון סטטי המנותק מהסביבה.